

199 ОУ "Свети Апостол Йоан Богослов"

Столична община – район "Подуяне"

ж.к. Левски-Г запад, ПК 1836, ул. „Поручик Георги Кюмюрджиев" №30

тел./факс 946 69 56; E-mail: ou199@mail.bg

Утвърждавам:

Марияна Стоянова - директор

П Р О Г Р А М А

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

НА ОТПАДАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ

2023-2024 УЧЕБНА ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл.263 ал.1, т.8 от ЗПУО и е приета и актуализирана на Педагогически съвет протокол №1 на 15.09.2023 г. и утвърдена със заповед №РД-14-03/15.09.2023 г.

I. Общи положения

1. Училищната стратегия за превенция на отпадането на ученици е изработена на базата на Закона за предучилищното и училищно образование и на препоръките, направени във връзка с тях. Тези препоръки са по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство. Насочени са към осигуряване на възможности за всички деца за най-добър старт в живота.

Програмата е изработена с активното участие на педагози, училищен психолог. Тя кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на следните основни принципи:

- Всяко дете има право на образование и на равен достъп до него.
- В образователния процес не се допуска дискриминация, на раса, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание;
- Индивидуалността на всяко дете трябва да бъде взета в предвид при неговото участие в училище. То следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

2. Програмата се основава на проекта на МОН и двугодишния План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, като основен инструмент за осъществяване на Стратегията и след утвърждаването подлежи при необходимост на актуализация.

3. Програмата представя : - анализ на състоянието в училището – определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане ,и прилагане на мерки, с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище. - дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи ученици, предлагащи промяна в нагласите, с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование – използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия – подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми и др. - дейности за взаимодействие между родители, ученици и педагогически специалисти - обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни - усъвършенстване на системата за събиране на актуална информация за движението на учениците. - споделяне на добри практики за обучение от разстояние при възникнала епидемична обстановка.

4. Програмата следва поставените в план акценти:

- Разработване на механизми, свързани с превенцията и справянето с риска от отпадане от училище.
- Обмен на добри и работещи практики между страните в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
- Усъвършенстване на системата за събиране на информация за движението на учениците

5. За целите на програмата се прилагат определенията, дадени в Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната програма. Като „преждевременно напуснали училище” се водят лицата до 16 години, завършили едва основно образование или по-ниска образователна степен и които не участват в никаква

форма на образование или обучение. Отпадане от училище е отписването от училище на ученик до 16-годишна възраст, преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище. **В нашето училище като „преждевременно напуснали” се водят лицата до 16 години, които не живеят вече на определения адрес, било заминали за чужбина или в друго населено място в страната. „Отпадане от училище” е отписването на ученик до 16-годишна възраст, ако след това не се е записал в друго училище /лица, взели УП за друго училище, но не са се записали там. /**

II. Анализ на основните рискови групи и причините за формирането им

1. Най-голяма е групата на ученици, които прекъсват образованието си по семейни причини, което е характерно за ромската етническа група. Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

А: Икономически причини :-Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес. Голям е делът на семействата, които работят в чужбина, като децата са оставени да живеят с баби и дядовци или други роднини, които не контролират ефективно или не насърчават участието на децата в образователната система.

Б: Социални причини: Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания. Съществено влияние, свързано с преждевременно напускане на училище, биха могли да имат и рисковите неформални групи или приятелската среда на децата и учениците.

2. Повтарящите същият клас също са сред рисковите групи за преждевременното напускане на училище, тъй като слабата успеваемост създава нежелание за продължаване на образованието.

3. Друга група са тези, които напускат училище, поради заминаването си в чужбина. Някои от родителите се завръщат в страната и записват отново децата си , но има и други , които не бързат да сторят това. На голяма част от децата , заминали за чужбина, родителите не осигуряват обучението им и там.

4. Групата на учениците с голям брой неизвинени отсъствия, също е сред рисковите за преждевременно напускане на училище. Основни причини:

- бягства от училище, поради ниска мотивация за учене;
- отстраняване от час, поради нарушаване на дисциплината;
- занижен родителски контрол.

III. Цели на програмата:

1. Разработване и създаване на комплекс от мерки за намаляване риска от преждевременно напускане на училище.

2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип за разработване на училищна програма, вследствие, на която да намалее броят на децата в риск от отпадане
3. Увеличаване разнообразието и ефективността от прилаганите мерки за превенция , чрез въвеждане на добри практики и политики;
4. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност. Индикатор за постигане-неизвинени и извинени отсъствия(намаляване).
5. Създаване на положителна нагласа към учебния процес като цяло. Индикатор за постигане-успеха на застрашените ученици.

Очакват се следните резултати:

- Вследствие на системното наблюдение, анализ оценка , редовна отчетност и прозрачност, да се развият ресурси и насочване към изпълнение на крайната цел – по-малко деца извън училище
- Подобрене на резултатите от обучението, измерени чрез НВО в IV и VII –ми клас
- Повишен обхват в ПГ и в училището, чрез насърчаване записването и редовното посещаване .

IV. Дейности , методи и подходи за намаляване дела на учениците, застрашени от преждевременно напускане на училище

1. Прилагане на системи за ранно предупреждение след идентифициране на децата и учениците, застрашени от преждевременно напускане на училище и причините за това, следва да се прилагат конкретни мерки за всеки застрашен, като:
 - Работа със семейството му;
 - насочване за работа с психолог, педагогически съветник, или социален работник.
 - Препоръка за включване в целодневна организация на учебния ден и др.;
 - Допълнителни занимания/консултации, насочване към дейности по интереси
 - Мотивиране за продължаване на образованието в следваща степен или за придобиване на професионална квалификация.

Проследяване броя неизвинени и извинени отсъствия месечно по класове.

Класните ръководители подават информация за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия в края на месеца.

Ученици , допуснали над 30 /тридесет/ неизвинени отсъствия се завеждат в училищен регистър, а екип включващ класен ръководител, учител, училищен психолог, разработва индивидуална програма за работа с тях /обща подкрепа/ .

Отг.: Класни ръководители, училищен психолог

Срок: Месечен /от м.септември 2023 г. до януари 2024 г. и от м. февруари 2024 г. до м. юни 2024 г.

- Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство
- Проследяване броя на преместените ученици, причините за преместването и къде е продължил образованието си ученикът. Заместник директор набират информация

за учениците, които са се преместили в друго училище. Проследява се записването им друго учебно заведение за продължаване на образованието им.

Отг.: Класни ръководители, ЗДУД

Срок: Месечен /от м. септември 2023 г. до м. януари 2024 г. и от м февруари 2024 до м. юни 2024 г./

2. Провеждане на кампании за повишаване на информираността на родителите, относно значението на образованието

- организиране на родителски срещи , на които да се разяснява ползата от повишаването на образователния ценз на учениците.

Отг.: Класни ръководители

Контрол по изпълнението: ЗДУД

Срок: Учебната 2023 –2024 година

- срещи с родителите при училищен психолог когато това се налага – при поведенчески прояви и натрупани голям брой неизвинени отсъствия;

- .Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности;

3.Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании като почистване на двора на училището, както и събития за отбелязване на важни дати, включително и такива от екологичния календар/ Световен ден на водата, Световен ден на климата, Ден на Земята, Европейска седмица на мобилността и други.

4.Редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, извършване на месечни проверки на посещаемостта, коректно въвеждане данните на всеки ученик с повишен брой неизвинени отсъствия, подаване към общините и към РУО данните на учениците и броя на отсъствията им.

Отг.: Кл.ръководители

Срок: Месечен / от м. септември 2023г. до м. януари 2024 г. и от февруари 2023 до юни 2024 година /.

5.Изготвяне на идентификационна карта от класните ръководители за всеки ученик в риск от отпадане.

Срок: Постоянен.

6. Изготвяне на Индивидуални план - програми за психолого-педагогическо въздействие за ученици застрашени от отпадане

Отг.: , Училищен психолог, ЗДУД

Срок: Постоянен

7. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП в риск от отпадане

- развитие капацитета на учителите, в чиито класове има такива ученици и на ресурсния учител, обучаващ такива деца

Отг. рес. учител

Срок: постоянен

8. Кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране продължаването на образованието и придобиване на квалификация

9. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране;

10. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост;

11. Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик – личностно ориентиран подход;

12. Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност;

От т.10 до т.14 Отг: класен ръководител

Срок: постоянен

IV. Съвместна работа на училището с институциите и включване в реализацията на политики за превенция на преждевременното напускане на училище

1. Включване в регионални и национални политики , чрез използване на съществуващите данни на ученици, застрашени от отпадане, анализ на рисковите групи и повишаване броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.

2. Пълноценно използване на възможностите за организиране на разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности.

3. Участие в разработване на програми за образователна интеграция на ученици и техните родители. Приобщаване на родителите към проблемите на училищната общност, включването им в училищни празници и тържества

4. Сътрудничество с различни организации- МКБППМН, ДПС, Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”.

СЪСТАВ НА УЧИЛИЩНАТА КОМИСИЯ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ:

Председател Добромир Николов

Членове

Мария Савова
Венцислав Стратиев
Християн Христов
Яница Тодорова